

«ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕΤΡΑΕΙ Τ' ΑΣΤΡΑ»

Μ. Λουντέμη

*Από τη Νεανική Σκηνή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος
στη Μονή Λαζαριστών*

Οι μαθητές του Γυμνασίου Κάτω Μηλιάς παρακολούθησαμε τη θεατρική παράσταση «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα», το γνωστό και αγαπημένο αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα του Μενέλαου Λουντέμη

Στις 22 Δεκεμβρίου 2011 όλοι οι μαθητές του Γυμνασίου Κάτω Μηλιάς πήγαμε στη Θεσσαλονίκη με τους συνοδούς καθηγητές μας και παρακολουθήσαμε τη θεατρική παράσταση «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα», το γνωστό και αγαπημένο αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα του Μενέλαου Λουντέμη, που μεταφέρεται για πρώτη φορά στη σκηνή, σε θεατρική διασκευή Λάκη Λαζόπουλου και σκηνοθεσία Γιάννη Ρήγα. Το έργο παρουσιάστηκε από τη Νεανική Σκηνή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος στη Μονή Λαζαριστών (Σκηνή Σωκράτης Καραντινός).

Το έργο του **Μ. Λουντέμη** «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα», απλό και καλοσυνάτο, φωτεινό και τρυφερό, αφηγείται την αγάπη και τους κόπους για τα γράμματα ενός ορφανού και ανήκει δικαίως στην κατηγορία των βιβλίων εκείνων με τα οποία μεγάλωσαν και θα μεγαλώνουν πάντα οι νέοι. Ένα ταξίδι προς την ενηλικίωση. Ένα ταξίδι προς τη γνώση. Ένα παιδί που συγκρούεται με την κοινωνική πραγματικότητα για να επιτύχει τους στόχους του, να πραγματοποιήσει τα όνειρά του, με όπλο το πείσμα του και το πάθος του για μάθηση.

Αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα, με ανυπόκριτο λυρισμό και πληθωρική ευαισθησία από πονεμένα βιώματα, προσωπικά συναισθήματα και νοσταλγικές αναπολήσεις που αναδίνουν την απέραντη αγάπη και τη βαθιά αφοσίωση του Λουντέμη στον άνθρωπο... Υποστηρίζει το δικαίωμα των παιδιών για ίση ευκαιρία στην εκπαίδευση και αγγίζει την καρδιά μικρών και μεγάλων, καθώς αφορά κάθε άνθρωπο που, και σήμερα και σε όλες τις εποχές, παρά τις αντιξοότητες, θα κάνει τα πάντα για να ικανοποιήσει τη δίψα του για γνώση και για μάθηση.

Οι δημοσιογράφοι των «Μαθητικών Αναζητήσεων» συνομιλούμε με τους ηθοποιούς της παράστασης

Μας συγκίνησε ιδιαίτερα η ιστορία του Μέλιου Καδρά, μας εντυπωσίασε η υποκριτική τέχνη των ηθοποιών, ενώ η παραμονή μας σε ένα θεατρικό χώρο ήταν για μας μοναδική εμπειρία. Πέρα όμως από όλα τα θετικά στοιχεία που αποκομίσαμε από αυτή την εκπαιδευτική δράση, μας ενθουσίασε το γεγονός ότι μετά το τέλος της υπέροχης αυτής παράστασης είχαμε την ευκαιρία εμείς οι δημοσιογράφοι των «Μαθητικών Αναζητήσεων» να δούμε τους ηθοποιούς της παράστασης, να τους συγχαρούμε για τον ξεχωριστό τρόπο με τον οποίο ερμήνευσαν τους ρόλους τους και να τους πάρουμε συνέντευξη για το ρεπορτάζ που θέλαμε να κάνουμε για την εφημερίδα μας. Οι ηθοποιοί με προθυμία απάντησαν στις παρακάτω ερωτήσεις μας:

1) Ποιο ρόλο υποδύεστε στη συγκεκριμένη παράσταση; Τι κερδίσατε ως άνθρωπος υποδύομενη το ρόλο αυτό;

Η ηθοποιός Χρύσα Ζαφειριάδου απάντησε:

«Στην παράσταση που παρακολούθησατε υποδύομαι την Αγλαία Θοΐδου, καθηγήτρια της γυμναστικής. Θα μπορούσα να πω ότι ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον να εξερευνήσω τη ζωή, τις αντιδράσεις, τον κοινωνικό περίγυρο, τους φόβους και τις επιθυμίες μίας γυναίκας "συνομήλικής μου", η οποία ζει στην δεκαετία του '50. Το ταξίδι αυτό με έκανε να καταλάβω ότι οι άνθρωποι έχουν μέσα τους τις ίδιες βασικές ανησυχίες σε όποια εποχή και αν ζουν, παραλλαγμένες ίσως λόγω διαφορετικών κοινωνικών συνθηκών και με έκανε να σκεφτώ πόσο μεγάλο ρόλο παίζει ο κοινωνικός περίγυρος στον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι εκδηλώνουν αυτές τις ανησυχίες τους. Ήρθα πολύ πιο κοντά με την γενιά των γονιών μου και είδα για πρώτη φορά τα πράγματα από την δική τους οπτική γωνία, όσο αυτό ήταν δυνατό».

2) Ποια η άποψή σας για το λογοτεχνικό έργο του Μ. Λουντέμη «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα»;

Η ηθοποιός Ματίνα Κουλουριώτη απάντησε:

«Το βιβλίο αυτό είναι από τα πολύ αγαπημένα μου και νομίζω όχι αδικώς. Ο Μ. Λουντέμης χρησιμοποιεί εξαιρετικές περιγραφές για να μας δώσει το στίγμα της εποχής και αυτό νομίζω ότι δημιουργεί μια ιδιαίτερη ατμόσφαιρα. Δεν αδικεί κανέναν ήρωά του και πιστεύω ότι τους αντιμετωπίζει όλους με αγάπη και πολλές φορές με ιδιαίτερο χιούμορ! Όταν ξαναδιάβασα το βιβλίο κατάλαβα ότι αυτό που με γοητεύει είναι οι αμέτρητες εικόνες που μου δημιουργεί και η ζωντάνια που δίνει ακόμη και στα πιο μικρά!»

3) Τι δηλώνει για σας η φράση «Ηθοποιός σημαίνει φως»;

Ο πρωταγωνιστής του έργου Γιάννης Καραούλης απάντησε:

«Η φράση αυτή σημαίνει για μένα πολλά πράγματα και η σημασία της αλλάζει στη διάρκεια του χρόνου όπως αλλάζουν οι εμπειρίες και ο τρόπος που βλέπουμε τα πράγματα. Ηθοποιός σημαίνει φως γιατί διαρκώς φωτίζονται καινούργια μονοπάτια, ασχολείσαι με τις "ζωές" ανθρώπων από το παρόν, το παρελθόν και το μέλλον, ανακαλύπτεις τους άλλους και πολλές φορές τον εαυτό σου. Είναι

σαν να βρίσκεσαι σε έναν ολοσκότεινο πλανήτη και να κρατάς ένα κουτάκι με σπίρτα! Ένας γνήσιος εξερευνητής!»

4) Τι θα συστήνατε σε ένα νέο άτομο που θα ήθελε να γίνει ηθοποιός;

Ο ηθοποιός Ιορδάνης Αϊβάζογλου απάντησε:

«Αγαπώ πολύ το επάγγελμά μου και σίγουρα προτρέπω όποιον το επιθυμεί να το τολμήσει. Να έχει θάρρος και πείσμα, επιμονή και υπομονή. Να μην ξεχάσει ότι κάθε εμπειρία στη ζωή είναι ένα χρήσιμο εργαλείο. Να είναι σφουγγάρι που απορροφά όσα περισσότερα μπορεί από το περιβάλλον του. Να σέβεται αυτό που κάνει και να είναι έτοιμος για πολλή πολλή πολλή πολλή δουλειά!»

Σκηνές από το έργο

«ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕΤΡΑΕΙ Τ' ΑΣΤΡΑ»

Μ. Λουντέμη

Σε ένα από τα πιο αγαπημένα μυθιστορήματα των εφήβων ο Λουντέμης αφηγείται την ιστορία του Μέλιου Καδρά, ενός ορφανού παιδιού που αγωνίζεται σκληρά να επιβιώσει και να πραγματοποιήσει το μεγάλο όνειρο της ζωής του: να μάθει γράμματα. Για το σκοπό αυτό αφήνει το χωριό του και φτάνει στην πόλη – που ποτέ δεν ονομάζεται – για να γραφεί στο Γυμνάσιο. Παρά τα αρχικά προβλήματα το καταφέρνει χάρη στα άτομα που συναντά και είναι σημαντικά για τη μετέπειτα πορεία του: τον μπαρμπα –Ανέστη, που τον «υιοθετεί» βλέποντας στο πρόσωπό του το γιο που ποτέ δεν απέκτησε, και τον καθηγητή Σκαμβουρά, που πρώτος διακρίνει τις εξαιρετικές του ικανότητες. Πολύ γρήγορα το άστρο του αρχίζει να λάμπει και ο ίδιος να εξελίσσεται στον καλύτερο μαθητή της τάξης του. Γρήγορα όμως βιώνει και τη ρατσιστική συμπεριφορά των άλλων – μαθητών και καθηγητών- εξαιτίας της ταπεινής του καταγωγής και της δεινής οικονομικής του κατάστασης. Η σαρωτική του επιτυχία στις εξετάσεις δε μεταβάλλει την κατάσταση. Αντιθέτως, η επόμενη χρονιά στο σχολείο είναι πολύ πιο δύσκολη: μένει πια μόνος του και, φιλάσθενος καθώς είναι, αρρωσταίνει βαριά και για αρκετά μεγάλα διαστήματα. Αναγκάζεται να δουλέψει ως κουλουρτζής, προκαλώντας τη χλεύη των συμμαθητών του, αλλά επιμένει και ξεπερνά τις δυσκολίες, για να έρθει αντιμέτωπος με μια ακόμη τραγωδία: ο λατρεμένος του μπαρμπα-Ανέστης πεθαίνει και τον αφήνει για μια ακόμη φορά ορφανό. Η επόμενη χρονιά τον βρίσκει μακριά από το σχολείο που

τόσο αγαπά. Δουλεύει σκληρά, προσπαθώντας να στηριχτεί αποκλειστικά στις δικές του δυνάμεις, για να μπορέσει κάποια στιγμή να συνεχίσει τις σπουδές του. Επιστρέφει στο σχολείο ώριμος και οικονομικά ανεξάρτητος. Αυτή τη φορά είναι ο έρωτας που θα του δημιουργήσει προβλήματα: το αγνό συναίσθημα που βιώνει για πρώτη φορά θα σταθεί αφορμή για την οριστική του αποβολή από το σχολείο. Διωγμένος και απελπισμένος θα αναγνωρίσει στο πρόσωπο ενός περιθωριοποιημένου συμμαθητή του έναν πραγματικό φίλο και θα εγκαταλείψει την πόλη προς άγνωστη κατεύθυνση...

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΛΟΥΝΤΕΜΗΣ (1906 –1977)

Ο Μενέλαος Λουντέμης θεωρείται ο πιο πολυδιαβασμένος Έλληνας Λογοτέχνης, σύμφωνα με τον Β.Βασιλικό, μετά τον Ν. Καζαντζάκη. Γνώρισε από μικρή ηλικία τον ξεριζωμό και την βιοπάλη στην Έδεσσα και τα χωριά της, όπου έζησε από το 1923 μέχρι το 1932. Μαθητής ήδη στο γυμνάσιο της πόλης (1925-1929) έκανε το 1928 το συγγραφικό του ξεκίνημα από τις στήλες της «Αγροτικής Ιδέας». Τα έργα του όπως το «Συννεφιάζει» (1946) και «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα» (1956) θεωρούνται μνημεία της Ελληνικής Λογοτεχνίας.

Γεννήθηκε το 1912 και ήρθε προσφυγάκι στον Εξαπλάτανο. Στην Έδεσσα φοίτησε στο Γυμνάσιο και πέρασε πολύ δύσκολα εφηβικά χρόνια. Με το ξέσπασμα του εμφυλίου ο Λουντέμης διώχτηκε και μεταφέρθηκε μαζί με τον Ρίτσο, το Θεοδωράκη και άλλους πνευματικούς σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Λόγω των πολιτικών του πεποιθήσεων του αφαιρέθηκε η ελληνική ιθαγένεια και εξόριστος στο Βουκουρέστι συνέχισε εκεί το συγγραφικό του έργο. Το 1976 απέκτησε ξανά την ελληνική ιθαγένεια και επέστρεψε στην Ελλάδα όπου και πέθανε ένα χρόνο αργότερα. Η σορός του εκτέθηκε σε λαϊκό προσκύνημα, τιμή αξία ενός μεγάλου συγγραφέα και υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η πένα του Λουντέμη έχει αμεσότητα, λυρισμό, δύναμη και ρεαλισμό. Με την μοναδική του παιδεία, γνώστης σε βάθος της ζωής ο Λουντέμης, παίζει με τις διαλέκτους, απλώνεται σε όλες τις αποχρώσεις των ανθρωπίνων χαρακτήρων, αλλά κυρίως γνωρίζει καλύτερα από οποιονδήποτε την φτωχολογιά της επαρχίας. Είναι ένας τρυφερός και παθιασμένος παρατηρητής της Ελληνικής Ψυχής. Όπως είπαν για αυτόν, «ανοίγει την καρδιά του, και τις καρδιές των άλλων».

Έργα του :

"Συννεφιάζει"(1946), "Ένα παιδί μετράει τ'άστρα"(1956), "Οδός Αβύσσου Αριθμός 9", "Θησέας", "Τότε που κυνηγούσα τους ανέμους", "Οι κερασιές θα ανθίσουν & φέτος" "Εκσταση", "Θυμωμένα Στάχυα", "Καληνύχτα Ζωή", "Τα πλοία δεν άραξαν" "Το ρολόι του κόσμου χτυπά μεσάνυχτα", "Αγέλαστη Ανοιξη".

.....
Το άρθρο αυτό έγραψαν οι δημοσιογράφοι των «Μαθητικών Αναζητήσεων» Ευαγγελοπούλου Ελένη, Ευαγγελοπούλου Στέλλα, Ίτσιου κωνσταντίνα, Ίτσιου Τριανταφυλλιά, μαθήτριες του Β1 και θα δημοσιευτεί στο τελευταίο τεύχος της εφημερίδας μας.